

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci **žalobce: S. M.,** zastoupený JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Praha, Žitná 45, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3**, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 14 Az 259/2003 - 13 ze dne 18. 12. 2003,

takto:

I. Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 14 Az 259/2003 - 13 ze dne 18. 12. 2003 **se zrušuje** a žaloba **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl kasační stížností nadepsané usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, jímž bylo zastaveno řízení o jeho žalobě, kterou se domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-11078/VL-19-P16-2001 ze dne 16. 8. 2002. Rozhodnutím správního orgánu bylo řízení o udělení azylu zastaveno podle § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 325/1999 Sb.“). Soud v odůvodnění svého usnesení uvedl, že vyzval stěžovatele, aby odstranil konkrétně uvedené (vymezené) nedostatky žaloby, tedy aby žalobu doplnil, s poučením, že pokud tak ve lhůtě deseti dnů neučiní, soud řízení usnesením odmítne. Stěžovatel však žalobu ve stanovené lhůtě,

ani později nedoplnil. V řízení podle soudu nebylo možno pro tento nedostatek pokračovat, a proto soud žalobu podle § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), odmítl.

V kasační stížnosti označuje stěžovatel její důvod odkazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Poukazuje na § 36 odst. 1 s. ř. s., podle něhož mají všichni účastníci řízení rovné postavení. Pokud účastník neovládá úřední jazyk, má podle stěžovatele v souladu s čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod právo na tlumočníka. Veškeré úkony ve věci tak mají být přeloženy do mateřského jazyka účastníka řízení, v daném případě ruštiny (nikoliv Ruské federace, jak je uvedeno v kasační stížnosti). Napadené rozhodnutí neobsahovalo překlad do ruštiny, v čemž je spatřováno naplnění důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud rovněž z nejednoznačné formulace kasační stížnosti usoudil, že stěžovatel namítá rovněž skutečnost, že překladem nebylo opatřeno ani usnesení, jímž byl v řízení před krajským soudem vyzván k doplnění žaloby. Stěžovatel tedy požádal Nejvyšší správní soud, aby zrušil usnesení krajského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň stěžovatel navrhl, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek ve smyslu § 107 s. ř. s.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že v rusky psaném a tlumočnicí přeloženém podání stěžovatele ze dne 11. 9. 2002, kterým se u Vrchního soudu v Praze domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného, je uvedeno, kdo je podatelem a jaké správní rozhodnutí je napadáno. Stěžovatel v žalobě nesouhlasí s rozhodnutím žalovaného o zastavení azylového řízení, a to proto, že žádné sdělení, že se má k pohovoru dostavit, nedostal. Propustku si každý měsíc prodlužuje, nikdo jej však o pohovoru neinformoval. Ze spisu rovněž vyplývá, že krajský soud svým usnesením č. j. 15 Az 259/2003 – 7 ze dne 25. 2. 2003 stěžovatele vyzval, aby ve lhůtě deseti dnů od doručení tohoto usnesení odstranil nedostatky své žaloby, konkrétně aby označil výroky rozhodnutí, které napadá, uvedl žalobní body, z nichž by bylo patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky za nezákonné nebo nicotné, aby uvedl, jaké důkazy k prokázání svých tvrzení navrhuje provést, případně uvedl, že provedení takových důkazů nenavrhuje, a navrhl výrok rozsudku. V usnesení byl stěžovatel poučen o následcích nevyhovění této výzvě. Podle doručenky založené v soudním spise bylo toto usnesení stěžovateli doručeno dne 4. 8. 2003. Jak Nejvyšší správní soud zjistil, stěžovatel svou žalobu ve stanovené lhůtě, ani kdykoliv poté, o uvedené náležitosti nedoplnil.

Podle § 37 odst. 5 s. ř. s. vyzve předseda senátu usnesením podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.

Podle výroku kasační stížností napadeného usnesení bylo řízení zastaveno. Zastavit soudní řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu lze pouze v případech stanovených v § 47 s. ř. s., tj. vzal-li navrhovatel svůj návrh zpět, prohlásí-li navrhovatel, že byl po podání návrhu postupem správního orgánu plně uspokojen nebo v případech, kdy tak na jiných místech stanoví s. ř. s. nebo zvláštní zákon. Ve věcech azylových má být řízení o žalobě zastaveno např. tehdy, jestliže nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení azylu (žalobce) a tato skutečnost brání nejméně po dobu 90 dnů rozhodnutí ve věci (§ 33 zákona č. 325/1999 Sb.). Nejvyšší správní soud však zjistil, že v daném případě podmínky pro postup krajského soudu podle § 47 s. ř. s. dány nebyly.

Zároveň však Nejvyšší správní soud ze soudního spisu zjistil, že v daném případě byly v řízení před krajským soudem splněny podmínky pro odmítnutí podání ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. Podání stěžovatele skutečně neobsahovalo všechny náležitosti, jež musí žaloba směřující proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 71 odst. 1 ve spojení s § 37 odst. 3 s. ř. s. Opravný prostředek byl stěžovatelem podán ještě za účinnosti dřívější právní úpravy správního soudnictví obsažené před 1. 1. 2003 v části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Řízení o tomto opravném prostředku nebylo dokončeno do 1. 1. 2003, kdy nabyl účinnosti nový procesní právní předpis upravující řízení před soudy ve správním soudnictví. Podle § 129 odst. 2 s. ř. s. se řízení o opravných prostředcích podaných přede dnem účinnosti tohoto zákona, o nichž soud nerozhodl do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí podle ustanovení části třetí, hlavy druhé, dílu prvního tohoto zákona, tj. podle ustanovení upravujících řízení o žalobách proti rozhodnutí správního orgánu. V takovém řízení se pak použijí i § 71 odst. 1 a § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s. V podání stěžovatele skutečně chyběly některé náležitosti ve smyslu cit. ustanovení, zejména řádné uvedení žalobních bodů a označení důkazů na podporu stěžovatelových tvrzení. Krajský soud tedy správně vyzval stěžovatele, aby tyto i jiné chybějící náležitosti do svého podání doplnil, a poučil jej o negativních důsledcích nevyhovění této výzvě. Stěžovatel však své podání přes řádně doručenou výzvu a podané poučení nedoplnil. Jeho podání tak i nadále postrádalo řádné uvedení žalobních bodů a označení důkazů a zejména pro absenci těchto náležitostí kasační stížností nebylo možno pokračovat v řízení. Nejvyšší správní soud tedy zjistil, že v řízení před Krajským soudem v Ústí nad Labem byly splněny podmínky pro odmítnutí podání stěžovatele podle § 37 odst. 5 zákona.

K námitce stěžovatele, že mu nebyl v řízení ustanoven tlumočník a že mu bylo usnesení soudu doručeno pouze v českém jazyce, Nejvyšší správní soud upozorňuje, že je třeba rozlišovat právo na ustanovení tlumočníka, jež je podáváno z § 18 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) ve spojení s § 64 s. ř. s., a určení jednacího jazyka, resp. jazyka, v němž je doručováno soudní rozhodnutí. V této souvislosti poukazuje soud na svou konstantní judikaturu, podle níž pouze rozhodnutí v českém jazyce je zněním autentickým a podle níž neexistuje povinnost soudu zasílat účastníkovi řízení překlad takového rozhodnutí do jeho mateřského jazyka (srov. Např. rozsudek č. j. 5 Azs 52/2004 – 45 ze dne 29. 7. 2004, judikát publikovaný pod č. 376/2004 Sb. NSS). Tato povinnost bez dalšího neexistuje ani v případě výzvy soudu k doplnění náležitostí žaloby. Obecně platí, že povinnost ustanovit tlumočníka účastníkovi, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soudu vzniká tehdy, pokud o to účastník požádá a pokud by pro jazykovou bariéru nemohl účinně obhajovat svá práva v řízení před soudem. Musí se přitom jednat o zjevnou potřebu, která vyjde v řízení sama najevo. V situaci, kdy stěžovateli byla zaslána výzva k doplnění jeho podání a tento na ni ve stanovené lhůtě ani kdykoliv poté žádným způsobem nereagoval, a to ani v tom směru, že by soudu sdělil, že doručené písemnosti nerozumí, nelze dovodit, že by v řízení před krajským soudem potřeba ustanovení tlumočníka vyšla najevo. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud nepochybil, jestliže stěžovateli doručoval písemnosti, včetně meritorního rozhodnutí, pouze v jednacím jazyce, tj. v češtině.

Nejvyšší správní soud tedy v projednávané věci neshledal důvodnými námitky stěžovatele obsažené v kasační stížnosti, avšak zjistil, že v řízení před Krajským soudem v Ústí nad Labem byly dány důvody pro odmítnutí návrhu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. V situaci, kdy žalobu podle uvedeného ustanovení neodmítl krajský soud, ukládá § 110 odst. 1 s. ř. s.,

aby spolu se zrušením napadeného usnesení krajského soudu žalobu odmítl Nejvyšší správní soud.

S přihlédnutím k § 78b odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval již Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Protože žaloba byla odmítnuta, nezbylo soudu než postupovat v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. a rozhodnout, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o žalobě. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 17. února 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu